

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefranseze nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
REDACTIUNEA se primește la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la **redacțiile** din următoarele orașe:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emerich Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Marly & Liepmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seră garmond pe o coloană 6 or. — Publicări mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o seră 10 or. sau 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colecțori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Ca dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 192.

Brașov, Luni-Marți 29 August (11 Septembrie).

1900.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Tăierea cap. Sf. Ión, diarul nu va apărea până Miercuri seara.

Lupta Românilor bucovineni.

În fața faptului împlinit al disolvării parlamentului austriac, a venit, am putea dice tocmai în momentul cel mai suprem, ralierea din nou a naționaliștilor români bucovineni grupați în jurul reprezentanților țărânilor Flondor, G. Popovici și alții. Ar fi fost, după noi, o nenorocire elementară pentru cauza română bucovină, dacă curentul independent național n'ar fi putut să se valorizeze la viitorile alegeri pentru parlamentul central.

Suntem înclinați să credem, că cestiunea viitorilor alegeri nu puțin a contribuit la hotărârea de a se înființa deja de acum „partidul popular național“ pe bazele vechiului program național independent, având ca organ al său „Deșteptarea“.

De sigur, că nicăiri ca la noi în Transilvania nu s'a aprepțiat mai bine valoarea cu totul problematică a așa zisului pact dintre deputații români bucovineni oportuniști și guvernul provincial Bourguignon, nicăiri nu s'a cunoscut mai bine de îndată, că această învoială numai pact nu a fost, ci un armistițiu vremelnic lăsat prin firea lucrului și a împrejurărilor la discrețiunea celui mai tare. De aceea nici că ne-am mirat, când prea iute am înțeles, că Bourguignon s'a folosit numai de acel „pact“ pentru a se reabilita față cu guvernul central și a-și întări pozițiunea. Țărâni pentru respectarea lui, s'a întemplat ceea-ce și la noi s'a petrecut cu toate învoiele de felul acesta, că adevărat cei-ce au crezut guvernelor dușmănoase dezvoltării naționalităților, au rămas foarte păcăliți și desamăgiți.

La acest trist rezultat au ajuns curând și Români bucovineni cu „pactul“ lor, și chiar de am admite, că una se ualta din multe plângeri, ce le înșiră „Deșteptarea“, ar fi de origine mai vechiă și nu s'ar putea creșta numai pe răboșul guvernului actual al țării, rămân prea de tot multe actele dușmănoase săvârșite în detrimentul liberei dezvoltări a elementului românesc din Bucovina. Și ce poate dovedi mai viu complicitatea lui Bourguignon la toate violările învoelii, ce a încheiat-o el cu majoritatea deputaților români, decât confiscările reînnoite cu nouă vehemență a articulelor diarului „Deșteptarea“, prin care se dă pe față totă miseria situațiunii create Românilor bucovineni în urma faimosului „pact“, precum și toate uneltirile vrășmașe, toate prigonirile și volnicile celor dela cârma țării? Aceste confiscări, prin care se calcă în picioare libertatea constituțională, și care sunt fătul unor porniri periculoase absolutistice, mărturisesc în modul cel mai elocuent păcatele ocărmuitorilor de așii ai sârmanei Bucovine.

Situațiunea prezentându-se astfel, este o cerință imperativă ca Români bucovineni să se reculegă, să se deștepte din ameteala, ce a cuprins parte mare din frunțașii lor sub influința pernicioasă a „pactului“ cu Bourguignon și să stăruască, ca la alegerile viitoare pentru parlament cele trei mandate ale comunelor dela țără, precum și cele două mandate din curia a cincina, să fiă date unor bărbați cu spirit național independent, cari să merite încrederea poporului român.

Este dureros, că după constelațiunea de așii Români bucovineni au ajuns a lupta în două, ori câte și în trei tabere, pe când împrejurările extrem de grave pretind mai mult

ca ori și când o procedere unitară a lor, prin care elementul român băștinaș al țării să se potă impune și în sus și în jos.

Tocmai acum, când fierberea în partea de dincolo a monarhiei a ajuns la culme, de unde are să se începă marele proces de cristalizațiune, interesul național român preținde dela frații noștri bucovineni să-și cumpănască bine situațiunea și să nu rămână înderțul mării esigențe a timpului, de a-se valida în concertul popoarelor imperiului ca factor național, ale căruia interese de existență, de dezvoltare și de progres să fiă pe deplin respectate în cadrul autonomiei al țării.

Fiă, ca frații noștri bucovineni să înțelegă marea lor chemare în serviciul sfintei cauze naționale și lăsând la o parte micile pasiuni și ambițiuni și divergențe, să se grupeze cu toții, fără preget și fără șovăire, în jurul drapelului autonomiei neștirbite a țării și a egalei îndreptățiri naționale!

Dela adunarea Asociațiunii.

Primăram ieri seara următoarea telegramă dela raportorul nostru special:

Mehadia, 9 Septembrie. Un public imens român este întrunit la adunarea și sărbările „Asociațiunii“. E o plăcere să privești societatea frumoasă de dame, domni și pe țărani și țărance în costumele lor frumoase originale naționale, în frunte cu preoții și învățătorii lor.

Sera de cunoștință de Sâmbătă sera a fost o frumoasă și adevărată serbare între frați. „Cursalonul“ ca și terasa lui, erau ocupate până la cel din urmă loc de veselii convivi.

Duminică dimineața a fost bineventat comitetul central al „Asociațiunii“ la locuința președintelui. În numele despărțământului și al comi-

tetului aranjator a vorbit d-l avocat Dr. Ioan Popovici la al căruia discurs plin de însuflețire a răspuns președintele „Asociațiunii“, domnul preposit I. M. Moldovan, cu accent călduros național.

La serviciul divin, ce a urmat în biserica gr. or., au pontificat protopopii Ghidiu, Mihail Popovici și Vasilie Popovici.

Ședința primă a adunării generale s'a început la ora 11 a. m. în sala spațioasă a teatrului, care era ticsită de public, tocmai așa ca și galeriile. La discursul de deschidere al președintelui, care a fost splendid, a răspuns d-l protopop Ghidiu cu entuziasm și în mod pătunător. Aplauze frenetice îndelungate au salutat ambele vorbirii. A mai vorbit și d-l Iosif Vulcan, care a salutat adunarea în numele societății pentru fond de teatru român și a fost viu aplaudat. În genere se manifestă un interes mare față cu adunarea.

Disolvarea „Reichsrath“-ului.

Vineri, 7 Septembrie n., a fost disolvat „Reichsrath“-ul austriac prin următoarea patentă împărătească, ce s'a publicat în numărul de Sâmbătă al fôiei oficiale „Wiener Zeitung“:

„Noi Francisc Iosif I, din îndurarea „lui Dumnezeu împărat al Austriei, rege „apostolic al Ungariei etc. etc., aducem la cunoștința tuturor pe cari îi privește, că

„I. Camera consiliului imperial e disolvată.

„II. Au să se pregătescă și să se facă alegeri generale nouă pentru cameră.

„Dat în Viena, capitala imperiului și reședința noastră, în 7 Septembrie 1900, anul 52 al domniei noastre“.

Francisc Iosif m. p.

(Urmăză iscăliturile tuturor miniștrilor.)

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(5)

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română.

(Urmare.)

O peninsulă strimță și lungăreță o numim de regulă *limbă* de pământ. *Gură* suntem obișnuiți să atribuim de regulă unei ape seu unui riu; să se compare în același sens germ. *Mündung* (dela *Mund*, gură) fran. *le bouches* du Rhône, ital. *le bocche* (lat. *bucca*) *le foci*, lat. *fauces* (gâtlej), *ostia* (gâtlej). E interesant în punctul acesta să se scie, că cuvântul românesc gârlă după etimologia sa însemnează tot gură, gâtlej de riu (paleoslav. *grulo*, guttur, gula). Gârlan derivat din gârlă și-a păstrat încă sensul seu original de gâtlej*). E interesant mai departe să se scie, că în limba latină *caput* indică atât izvorul, cât și gura apei. În sens de izvor obvine caput d. e.

*) Gâtlej e etimologizare populară după analogia lui gât din gârlej, precum se pronunță încă dialectal. Gârlegi, gârlă și gârlan sunt din aceeași trupină.

la Hor. Od. 1,1,22; Verg. Georg. 1,368, Ovid. Met. 2,255. *Engadin*, cunoscuta vale a Inului în Helveția asemenea nu e alt-ceva decât lat. *in capite Oeni* (în capul, la izvorul Inului). Sensul de gură îl are caput la Caesar B. G. 4,10. Hor. Sat. 1, 10, 37. Românește încă se dice *capul* apei, înțelegându-se deopotrivă izvorul ca și gura, unde se revarsă.

Caesar dice în *Bellum Gallicum* despre Rin: multisque capitibus in oceanum inluit, ceea-ce noi românește nu mai traducem cu cap, ci cu brațe seu cel mult cu gură și anume: Rinul desfăcându-se în mai multe brațe se varsă în ocean seu Rinul se varsă în ocean prin mai multe guri. Deja exemplul acesta cu „brațe“ ne arată, că de multe-ori nu se mai ține cont în determinarea antropomorfistă a diferitelor obiecte de proporțiunea, simetria și pozițiunea, ce ocupă organul corăspunzător al corpului omenesc ca parte a întregului, a organismului animalic, ci dător de măsură e pur și simplu forma, fără de a-se considera și celelalte părți, așa d. e. se dice despre Dunăre, că face un ghenunghie la Cernavoda tocmai l'a vre-o 50 km., înainte de a-se vârsa în Mare, înțelegându-se cotitura, ce o face spre nord silită de cōstele Do-

brogei. În loc de ghenunghie să întrebuințăm românește mai des *cotitură* (dela *col*), d. e. cotitură la drumuri. Orașul *Genua* încă se dice, că și-ar avé numele dela lat. *genu*, genunche.

De *sin* de mare lat. *sinus*, grec. *κόλπος* se vorbește aprōpe în toate limbile.

IV.

Intrând în detaliul antropomorfismelor populare române, vom face o mică distincțiune între *antropomorfisme complete* și *parțiale*, înțelegând sub antropomorfisme complete cazul, când numele anumitor persoane servesc ca indicare antropomorfistă al diferitelor obiecte, ér sub titula de antropomorfisme parțiale grupând toate acele cazuri de antropomorfism, când determinarea antropomorfistă se face prin aplicare unui singur membru al organismului omenesc.

Antropomorfisme complete sunt în limba română următoarele:

Copil se numește seu fierul, în care cade clanța la ușă, seu țiftina la ușe seu la pōrtă.

Cocon e capsula seu gogōșa, în care se închide viermele de mătase.

Cocóna Chiftirița s'a născut prin etimologizare populară din conochiftirița

(coropișnița), în tocmai ca și *cochi vechi* (locul, unde se făceau odinioară licitațiunile și se vindeau vechiturile) din ung. *kotyavetye*.

Babă se numește grinda seu tălpōea la mōră, ér în special în Moldova sub numele de *babă* e cunoscută o specie de cozonaț cu stafide.

Moș se numia odinioară pământul stăpânit de-un moșnean (răzeș, moșier mic).

Tătăișă (deriv. din *tată*: în Transilvania sinonim cu *cumnată*) e numele plantei *Caulina* seu *Pulicaria*. Tot derivațiunii din *tată* avem și în următoarele numiri antropomorfiste: *tătănēță* seu *tatină* (*Symphytum*) și *tatinș* (toporaș).

Crăișor e numele unei specii de păstrăv (*Salmo trutta*); *crăiță* obvine termen botanic paralel cu *catifelută* (Tagea și tes erecta); ér *crăiț nou* e sinonim celor lună nouă.

Domnișor, numit pe alocurea și *loura gocol* (logofēt) seu *turculeț* e numeleor. obișnuit al sticlitului. (*Carduelis elegans* seu *Fringilla carduelis*)*.

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

*) Marian, Orint. rom. I pag. 393.

De-odată cu patenta acésta „*Wiener Zeitung*“ publică un comunicat explicativ, în care se dice între altele, că populația imperiului nu a putut să vadă realizându-se nici una din dorințele ei. Austria nu a putut să participe la dezvoltarea economică, industrială și comercială a celorlalte state și toate eforturile guvernului pentru a face să înceteze tristele întâmplări interioare din timpul ultim, au rămas neroditoare. Astfel dizolvarea camerei a devenit o *necesitate imperativă*. Guvernul pune la inima populației și o sfătuesce, ca la nouele alegeri să aibă în vedere trebuințele economice ale statului, căci în chipul acesta puterile statului se vor întări.

Se crede, că înainte de 22 Decembrie nu se vor face nouele alegeri. Mulți prevestesc, că din alegerile acestea vor eși întârite fracțiunile extreme de partid: ale Schönerer-Wolffilor, ale Cehilor tineri extremi și ale socialiștilor poloni.

Programul serbărilor din Blasiu.

„Unirea“ în numărul său din urmă publică programul serbărilor din Blasiu. El este următorul:

1) *Luni în 17 Sept. n.* Intrunirea membrilor Sinodului provincial în ședință pregătitoare. Săra la 7 ore iluminarea orașului și a institutelor de învățământ și conduct ou torțe.

2) *Marți 18 Sept. n.* Dimineața la 8 1/2 ore liturgiă solemnă, pontificată de I. P. S. D-n Mitropolit cu asistența P. P. S. S. D-ni Episcopi sufragani și a membrilor sinodului. Va cânta corul mixt al prof. Mureșianu. După ceteria sfintei Evanghelii Escolența Sa Mitropolitul va rosti cuvântul festiv. — La orele 1 d. a. prânz de gală la curtea mitrop. — Săra la 8 1/2 ore concert în sala de gimnastică sub conducerea prof. Mureșianu și cu concursul mai multor artiști. Programul detaliat se va publica.

3) *Mercuri 19 Sept. n.* Dimineața la 8 ore liturgiă pontificată de unul dintre P. P. S. S. D-ni Arhiepiscopi cu numeroasă asistență. Va cânta corul profesorului Mureșianu. — Sesiunea I-a a Sinodului. — La orele 10 1/2. Ședință literară festivă a tuturor institutelor de învățământ din Blasiu. — După prânz și eventual zilele următoare continuarea ședințelor Sinodului.

Orî de câte-orî va servi s-ta liturgiă, câte unul din P. P. S. S. D-ni Arhiepiscopi, va cânta corul prof. Mureșianu.

Pentru aranjarea serbărilor s'a ales un comitet, care va îngriji și de incuarterarea oșpeților.

Conflictul României cu Bulgaria.

Diarul „*La Roumanie*“ publică în numărul său de Sâmbătă s'era următorul comunicat:

„Scirile, pe cari le primim din Constanta spun, că mișcarea trupelor bulgare la granița românească devine din ce în ce mai însemnată.

„Recunoșterile, pe cari le face cavaleria bulgărească, sunt foarte dese și mai multe baterii au fost așezate pe deosebite puncte ale frontierei“.

Vexațiunile din partea Bulgariei continuă la frontieră. Toți călătorii, cari merg dela Giurgiu la Ruscioc, sunt obligați să depună pașaportele lor în mâinile autorităților acestui oraș. Când se întorc nu li-se dau pașaportele până-ce nu arată, că au at bilet de călătorie cu vaporul bulgar „*Horis*“ și nu cu vaporul român, care comunică asemenea între Giurgiu și Ruscioc. Pucătură rentabilă bulgărească!

În vederea exercițiilor, pe cari divizia activă a Dobrogei le va face în toamnă acésta, acésta divizia a fost complectată cu bateriile de artilerie și cu trupele de geniu necesare.

Având în vedere împrejurările actuale și mai ales starea actuală a raporturilor române cu Turcia, guvernul a hotărît, ca anul acesta să nu se mai serbeze aniversarea lui Griviței (30 August).

Din multe părți se afirmă, că principala *Ferdinand al Bulgariei* nu se va mai reintorci în Bulgaria, căci se scie trecut în lista comitetului macedo bulgar printre persoanele, pe cari acesta a decis să le în-lăture, fiind-că se opun planurilor sale.

Din Ostrov i-se comunică „*Apăr. Naț.*“, că zilele acestea ar fi debarcat în mod succesiv dela Varna 70 oficeri ruși cu destinația de a intra în armata bulgară.

„*Frankfurter Zeitung*“ accentuând, că Bulgaria n'a dat nici un răspuns României la plângerile formulate acum în urmă, despre vexațiunile, ce îndură călătorii români și agenții vaporelor române, dice: Dacă nici după visita miniștrilor bulgari la jubileul din Constantinopol, nu se produce nici o schimbare în atitudinea Bulgariei, atunci România va procedea la represalii.

Același diar spune, că între altele d-l Marghiloman s'a folosit de prilejul vizitei sale la Constantinopol, spre a cere dela înalta Pörtă pentru recunoșterea oficială a independenței Românilor macedoneni și numirea unui episcop pentru bisericile române din Macedonia. Pörta tocmai acum a putut să se convingă de lealitatea Românilor macedoneni pentru a-le acorda drepturi de care se bucură deja de mult revoluționarii bulgari.

Duminea s'a ținut în Tergoviște un mare meeting de protestare în contra uneltirilor bulgăresci, organizat de studenții universitari tergovistenți. La acest meeting a luat parte și o delegația a asociației studenților din Bucuresci.

Instrucția complotului.

D-l judecător de instrucția Florescu va da ordonanța sa definitivă Jöia viitoare. Acésta ordonanță va cuprinde trei părți:

1) Organizarea comitetelor secrete bulgăresci și agitațiile lor în România, asasinatul lui Fitovski și asasinatul lui Mihăileanu.

2) Complotul contra M. S. Regelui și în contra Regelui Serbiei, ér

3) Concluziunea, cerând darea în judecată a celor vinovați.

Parchetul de Ilfov a deschis acțiune publică în contra numiților *Sarafoff*, *Davidoff* și *Bogdanoff*, pentru complotul în contra vieții Soveranului.

Din Bucovina.

De când diarul popular român din Cernăuți „*Deșteptarea*“ a devenit toia partidului popular național nou înființat pe baza programului publicat în primul număr al „*Patriei*“, care a încetat, guvernul a început să-l persecute cu confiscări în stil mare. Așa numărul dela 6 Septembrie a. c. al „*Deșteptării*“, afară de scirile curente ale zilei și de doi articulași, cari nu tratéză de politică, a fost aproape întreg confiscat.

Din articolul de fond datat „*Cernăuți 5 Sept. 1900*“ au rămas neconfiscate numai 26 de rânduri din introducerea și 4 rânduri dela sfârșit. Totă partea cealaltă a articolului a fost confiscată.

Ca să se vadă de ce spirit dușmănos sunt conduși agenții lui Bourguignon față cu opoziția leală română din țără, reproducem aici totă partea confiscată a articolului.

În introducerea se accentuă din nou necesitatea unei lupte naționale desinteresate, spre a puté dobândi acele drepturi naționale, ce e îndreptătit a-le pretinde făcând popor ca un minim într'un stat constituțional.

Vorbind apoi de atitudinea în luptă „*Deșteptarea*“ continuă așa:

Cauza țintei noastre politice nu-i de căutat așa-dără în oreși-care sburdălnicia a unor tineri dornici de a se război — după cum le place celorlalte partide politice din țără a trâmbița despre noi,

(Totă partea ce urmăză afară de alinea ultimă a fost confiscată.)

ci cauza țintei noastre e urmarea firească a nesuferitelor stări de lucruri din acésta țără, este urmarea durerărilor noastre pătenii, e strimtorarea, asuprirea și robirea noastră națională dela împreunarea Bucovinei cu Austria până în ziua de azi.

Nu voim să mergem prea departe spre a arăta cum s'a desnaționalizat încetul cu încetul, dér temeinic și necontentit, némul românesc din Bucovina. E un adevăr acesta, pe cât de trist, pe atât de cunoscut. Spre a dovedi d'isa noastră, credem, că va fi de ajuns, dacă vom face bilanțul politic al anului din urmă. Vom arăta cum stă cum-păna dreptății în anul acesta — Ascultați numai:

Chiar și cei mai pacnicii deputați români și concilianți până la apatia, au fost împinși prin ne mai audiat de brutalele atacuri din partea guvernului asupra drepturilor naționalei noastre, în cea mai crâncenă opoziție. Acésta opoziție s'a arătat în totă marea ei la sesiunea întâia din periodul de alegere al noușlea în camera provincială.

Desele rezoluții și promemorii din partea dirigenții partidului, precum și manifestațiunile spontane din partea populației, au fost pironit luarea aminte a guvernului central asupra întâmplărilor din Bucovina și au avut drept urmare, că guvernul țării — în ciuda tuturor rapoartelor denaturate din partea baronului Bourguignon — a primit de repetite ori porunci speciale și generale din partea guvernului central să-si schimbe neîntârziat și sub ori-ce preț țintea sa dușmănoasă față de Români. Ba și mai mult. Vorbea lumea totă și era mai mult decât sigur, că depărtarea baronului Bourguignon din Bucovina trebuia numai decât să urmeze în timpul cel mai scurt, decât opoziția Românilor ar fi ținut mai departe, cum a fost început.

Baronul Bourguignon, mai mult strimtorat de grija să nu-si p'erdă cariera sa de angajat, decât urmând judecății minții sale, se tpuilase forțe și provocările la adresa Românilor încetase.

Durere însă, acésta schimbare n'a ținut mult timp, căci mare parte din conducătorii noștri aruncând armele, au încheiat pacea cea putredă, de prisos și fără înțeleș, cu un president al țării discreditat, rehabilitându-l pe deplin și contribuind în mod nevalificabil atât de mult la numirea acésta de consiler intim.

Dela încheierea pactului încep efectele păcii. Să le privim mai de aproape:

Nico cav. de Flondor trebuie să renunțe la oficiul său, pentru-că a fost ales president al balului „*Junimei*“.

Baronul Szymonowicz și Iacob cav. de Miculi sunt strămutați, pentru-că au cutazat să cercoeteze balul „*Junimei*“.

Inspectorul școlar al țării Tumlirz este decorat în urma propunerii din partea presidentului țării, pentru-că a rămas neclintit în fața nesfârșitelor plângeri ale Românilor din cauza rutenisării brutale a școlilor bucovinene.

În districtul Câmpulungului se pornesc o gônă nebulă cu ajutorul gendarmeriei contra mai multor primari comunali, pentru-că acésta au votat la timpul său în contra voinței guvernului pentru alegerea deputatului Dr. George Popovici în camera provincială.

Contra catechetului din Rădăuț Dr. Luția se îndruméză o scârbosă cercetare disciplinară, pentru-că a avut curajul să se pörte în mod nefățit ca un Român.

Mult meritatul archimandrit Juvenal Stefanelli este silit să-si c'era pensionarea, pentru-că-i unul din cei mai buni Români.

Școlile populare din Mihalea, Opriseni, Tărășeni, Milișeuț, Gemiui, Cărlibaba, sunt rutenisate.

Parochul Atanasie Procopovici este înecunjurat cu o rețea întregă de uneltiri, poporecii săi sunt așitați în mod mizeros contra sa, și un șir lung de cercetări se îndruméza contra acestui preot, pentru-că Sfinția sa a fost inițiatorul cunoscenteii adunării preoțesci din toamna trecută.

Neevitabilul profesor Skedl pune la cale — în urma provocării din partea presidentului țării — încheierea proprietărilor

marilor ovrei într'un partid politic, ale cărui ascuțiri sunt îndreptate numai și numai în contra marilor proprietari români.

Tot acest profesor grijesc la comanda lui Bourguignon, ca să fiă trecută cu vederea și în anul acesta facultatea teologică la alegerea rectorului universității, că döră nu va ajunge în camera provincială un rector român.

Și pentru toate aceste și alte multe servicii făcute guvernului contra Românilor, profesorul Skedl este decorat în mod provocător, tot în urma propunerii din partea presidentului țării.

Mulți învățători români sunt strămutați, pentru-că n'au putut să se supună orbiș dorinț-i slăvisătore a consiliului școlar de țără.

Nou sfințitul preot Ioan Tonigariu nu capătă loc de slujbă ca preot, în urma dorinței apriate din partea guvernului, pentru-că cutéză să se dea de Român.

Consilierul guvernial Balmoș e trimis în pensie, nu din altă cauză, ci numai pentru-că-i Român. Un lucru nespus de revoltător acesta, ce în istoria țării rar va afla păreche. Suntem încredințați, că un Rutén să fi fost în locul consilierului Balmoș, ar fi primit decorațiunile cu diuimul pentru țintea sa obiectivă în șiricicului de propinațiunii Barber.

Acuma se lucréză, ca să se ruteniseze și școala din Bănila Moldovinească și cea din Mologia.

În sfârșit au numit pentru Bucovina un inspector pentru cultura țării, căruia îi este mult mai necunoscută limba română, decât cea chinească.

Și aici ne oprim.

S'a statorit döră în scris o pace între guvernul țării și o parte din conducătorii români. Și fiind de altcum concesionile guvernului chiar de batjocură, s'au învoit deputații ca guvernul să-si schimbe măcar țintea sa dușmănoasă față de Români, va să dice să ne garanteze în deosebi, că nu ni se va răpi nimic din cele ce ne-au mai rămas ale noastre.

Întrebăm acuma: implinitu-s'au aceste hotăriri ale pactului? Țintu-s'a guvernul de făgăduințele și condițiunile statorite prin contract?

Nu! și erași nu! Guvernul a abusat de încrederea unei părți dintre deputații români și a tirat prin călcarea cuvântului său autoritatea celei mai înalte direcții administrative în noroi.

Ei, cum stă acuma bilanțul politic? Nici un fir de păr nu s'auschimbă trebile spre binele nostru, din contră, perderile și loviturile au urmat necontentit și după încheierea păcii.

Întrebăm, care om cu mintea întregă nu vede și nu înțelege, că urmările pactului ni-au adus încă și mai multe pagube?

De bună seamă nime.

Deputații partidului nostru mai restrîns au prevăzut toate întâmplările acestea. Ei au știut, că guvernul, informat de baronul Bourguignon, nu va fi în stare să susțină o pace cinstită; ei au știut, că presidentul țării este prea legat cu partidele dușmănoase Românilor și că și de astădată își va călca cuvântul.

Acéstea sunt cauzele încheierii partidului nostru popular național. Acésta e temelul de ce s'a hotărît partidul nostru să pășescă pe propriile sale căi.

A mai fost confiscat în articolul întreg din Supplement, intitulat „*Ne-au aruncat la pământ și biserică*“, apoi articulașele „*dreptul Românului*“ (În care se arată, că la pedagogiu românele, cari au cerut primirea spre a se califica ca învățători, au fost cea mai mare parte respinse). Apoi „*presidentul țării Bourguignon adevărat consiler intim*“, „*Cum stăm cu autonomia țării?*“ și „*18 August o di nenorocită pentru Bourguignon*“.

Puterile și propunerea Rusiei.

Diferența, ce a provocat o între marile puteri propunerea rusă de evacuare a Pekingului, nu s'a aplanat, dimpotrivă pare a-se înaspri.

Telegramele mai nouș susțin, că Rusia nu vré să se abată oțuși de puțin dela propunerea ei, pe motiv, că ea vré cu ori-ce preț să se încheie pace cu China.

O telegramă din Paris anunță, că Rusia ține la propunerea ei chiar și atunci când toate celelalte puteri ar refusa-o „*Politische Correspondenz*“ din Viena publică în privința acésta o apreciere din sorginte rusă, în care se dice: Rusia a rămas

credincioasă principiilor espuse în prima sa declarație, cu deosebire în ceea ce privește acțiunea sa, care nu era îndreptată decât în contra revoluției chineze și care nu putea constitui în nici un caz un război în contra Chinei. Aceste principii n'au fost modificate, decât în cugetul acelor, cari presupuneau, că este vorba de un război, având de scop subjugația Chinei.

Se comunică în formă hotărâtă, că Franța e cu totul pe partea Rusiei. Ambasadorul Statelor-Unite la Paris a telegrafat guvernului său, că ministrul francez de externe Delcassé i-a declarat, că Franța este cu totul de acord cu Rusia și că ea consideră oportun de a-se retrage trupele din Peking.

Germania n'a răspuns încă la nota rusă. În cercurile politice din Berlin însă e concretizată părerea, că ea la nici un caz nu-și va retrage trupele din Peking. Ea dă, că Germania, pentru-ca să apere concertul puterilor, va face propunerea mijlocitoare, ca jumătate din trupele internaționale să fiă retrase din Peking, iar cealaltă jumătate să rămână acolo până după încheierea păcii. „Gazeta de Colonia“ declară însă, pe baza unei informații din Berlin, că scirea despre acest proiect de compromis se bazează pe o mistificare, fiind-că din partea germană nu s'a făcut o astfel de propunere.

Atitudinea Americii începe să devină cam dubie. La început ea a aprobat propunerea Rusiei, în urmă însă a ridicat obiecțiuni și ar păre înclinată pentru un compromis în felul arătat mai sus. Din New-York i-se anunță lui „Times“, că guvernul din Washington pregătește o nouă notă către guvernul rusesc, propunând să se lase o mică garnisonă în Peking în loc ca să se evacueze cu totul orașul. Nota va fi adresată tuturor puterilor.

Anglia n'a decis încă nimic definitiv. Se pare însă, că ea înclină pentru modul de a vedea al Germaniei.

Incât despre Japonia, foile londoneze publică o telegramă din Shanghai, după care ea (Japonia) a comunicat deja puterilor, că e gata a-se alătura la propunerea Rusiei, cu condiția de a-se lăsa o mică garnisonă pentru apărarea ambasadelor. Japonia mai pretinde, ca China să ceară formal pacea.

SCRILE DILEI.

— 28 August v.

Renta școlilor. Se știe că Eforia școlilor românești din Brașov a încasat dela administrația financiară ungară din loc suma de 115.500 de lei, renta convenită școlilor pe trei ani în urmă. Acum aflăm că la casa de depuneri din Budapesta s'a depus un titlu nominal, al cărui coupon este de 38.500 de lei anual, pentru școlile românești din Brașov. Eforia își va ridica renta dela casa de depuneri din Budapesta în fie-care au la 15 Aprilie. Anul acesta a și fost încasată această rentă.

Fundațiunea Gozdsu. În săptămâna trecută s'a ținut în Sibiu reprezentanța fundațiunii. Obiectul principal a fost votarea stipendiilor. După împărțirile „Tel. Rom.“ s'au votat 67.385 cor. pentru 138 stipendiști. Dintre aceștia sunt: 29 rigorosanți în drepturi și medicină, 48 juriști, 12 medici, 11 ascultători de filosofie, 10 tehnici, 5 montanistici și silvicultori, 4 la academia comercială, 1 la agromoniă, 7 cadeți, 11 la școlile medii. Numărul stipendiștilor noi e 39. Anul trecut au devenit doctori 11 stipendiști, 10 în drepturi și 1 în medicină.

Alegerea comitetului și epitropiei parohiale dela biserica S-lui Nicolae din loc s'a făcut ieri, fiind aleși în Comitetul parohial următorii 30 membrii: I. Petric, V. Voinea, Dr. V. Saftu, G. Bellisimus, A. Purcherea, Ip. Ilasievici, T. Nicolau, L. Nastasi, Ch. Orghidan, I. Popescu, N. Ghirincea, N. Urzică, V. L. Popovici, D. D. Furnică, I. Coliban, Ars. Vlaicu, D. Stinghe, I. Aron, N. O. Furnică, N. Navrea, I. A. Lupan, G. G. Măzgărean, D. Roucea jun.

Fl. Pernea, I. Giuvșloă, D. Marcea, I. Lupan, Ars. Orghidan, G. G. Furnică și N. P. Stinghe. — În Epitropia parohială s'au ales: A. Buntoiu, D. I. Pascu, St. Stinghe, G. Navrea.

La gimnaziul din Blășiș s'au înscris în anul acesta 463 școlari. Dintre aceștia s'au înscris în cele trei clase din-tăi câte 68 elevi, în cl. IV 48, cl. V. 56, cl. VI 66, cl. VII 51 și cl. VIII 38.

Ambasadorul român la Atena. D-l Naum a avut o audiență la primul ministrul al Greciei Teodokis. Dându-i acestuia lămuriri asupra mersului instrucției în complotul bulgăresc, d-l Teodokis a lăudat mult dibăcia cu care a lucrat justiția română în descoperirea miserabililor asasin. D-l Naum dela minister s'a dus la portul Talerului, unde a vizitat ouirasatul grecesc „Spețe“, fiind primit cu onorurile cuvenite ambasadorilor puterilor celor mari. Musica marinară a cântat imnul românesc la plecarea și la sosire în salve de tunuri.

Jubileul episcopului Strossmayer. Din Djacova se anunță, că acolo au fost alaltăeri mari serbări din incidentul jubileului de de 50' de ani de preoție a episcopului croat Strossmayer. Serbările s'au introdus o'un splendid serviciu divin.

Sensații — din Belgrad. Fôia oficială sârbăscă publică în numărul de alaltăeri următoarele sciri de senzație: „Părechia regală și-a amânat turneul proiectat în țară, fiind-că regina Draga se află în stare binecuvântată“. — Dilele trecute ex-regina Natalia a adresat maresalului curții sale din Belgrad o cartă postală deschisă, în care atacă părechia regală cu expresiunile cele mai vătămătoare. În urma acesta din autorizația regelui se face cunoscut tuturor, că toate intrigele și demonstrațiile, cari au de scop a submina casa regală, sunt considerate ca trădare de patriă, vină ele de ori și unde. Comunicatul acesta se publică drept motivare a dispozițiunii prin care se desfășurează curtea reginei Natalia în Belgrad, dispozițiune care s'a publicat în același număr al fôiei oficiale.

Takacs Zoltan — fabricant de bonnote. Poliția din Budapesta a descoperit dilele trecute, că faimosul avocat Takacs Zoltan, care pe timpul demonstrațiilor de sub regimul Tisza era sufletul scandalurilor de stradă și sârbătorii ca mare „patriot“, se îndeletnicește de oât-va timp cu fabricarea de bonnote false. El fu surprins la un hotel de un detectiv și, dus la poliție, și-a mărturisit meseria. S'a descoperit, că era căpetenia unei bande de falsificatori și umbla pe la Budapesta și desfăcă „marfa“. În afacerea acesta sunt implicați mulțime de „domni“ și „domnișori“.

Nenorociri la manevre. În 4 l. c. s'au întemplat mari nenorociri aproape de Podgorac (în Ungaria) unde regimentele de infanterie Nr. 78 și 79 au fost concentrate pentru manevre. Când ambele regimente ajunseră față în față și vâzduhul văjăia de pomet-le puscilor, de-odată din partea regimentului 78 se făcu liniște și sunetul trâmbiților anunțară sistarea focului. Regimentul contrar nu știa ce e cauza și încetă și el focul. Adjutantul colonelului dela regimentul 78 alergă în gona calului la comandantul reg. 79, vestindu-i, că cine-va din regimentul său a pușcat cu glôte aspre, nimerind pe un sergent în piept și pe un soldat de rând în frunte, murind amândoi pe loc. Colonelul regimentului 79 numai decât a dispus să se viziteze puscile soldaților săi. Prin acesta însă nu s'a ajuns la un rezultat pozitiv, de-ocă rufăptuitorii numai decât după glonțul aspru au pușcat cu altă patrônă orbă, rămânând ast-fel țeva puscii afumate. Nelăsând lucrul într'atăta soldații au fost căutați prin buzunare, aflând la trei inși patrône aspre. Aceștia numai decât au fost escortați între baionete la Podgorac. — Dela manevrele din Stiria de asemenea se anunță casuri de nenorocire. Ast-fel din Graz se scrie, că doi soldați au fost mușcați de șerpi veninoși. Ajutorul medical nu le-a putut folosi și astfel

înainte de a-i transporta la un spital, au murit. Cu ocaziunea exercițiilor tunarilor, un glonț de tun a rupt unui soldat tunar brațul.

Complot contra Sultanului. Din Constantinopol s'a primit șoarea, că cu ocazia serbărilor jubilarie s'a descoperit un complot contra vieții Sultanului. Poliția turcescă continuă cu o energie de nedescris urmărirea pentru descoperirea autorilor complotului. S'au arestat mai mulți înalți funcționari, precum și 118 alte persoane. Sultanul, când a fost anunțat despre atentatul ce se plănuse contra sa, a fost vedit emoționat.

Liferare. Dela camera comercială și de industrie din loc primim un anunț, prin care se atrage atențiunea tuturor celor interesați, că pentru armata austro-ungară sunt a se lifera pe cale de oferte cele necesare pentru echiparea armatei pe anul 1901 (ghete, cisme și obiecte de curelărie). Ofertele au să se înainteze până la 31 Octomvrie n. la 12 ore din zi la sus numita cameră. Informațiunii mai de aproape imparte biroul camerei comerciale din Brașov.

Românii din Istria.

În sesiunea dela 10 August st. n. dieta Istriei a primit propunerea făcută de deputatul italian Dr. Ubaldo Scampicchio din Albona, de a se înființa o școlă română la Susquevizza-Frascati. Etă discursul rostit cu această ocaziune de numitul deputat:

Inaltă dietă,

În sesiunea dietală a anului 1888 oâți-va capi de familie din Susquevizza și satele vecine, au prezentat către această înaltă dietă o rugare pentru a primi o școlă populară cu limba de învățământ română.

În ședința dela 3 Octomvrie 1888 fericitul și bine meritatul deputat dr. Francisco Constantini, ca referent al comisiunii școlare, a apărut rugarea printr'o relațiune perfectă și a recomandat'o comitetului restrins.

De atunci au trecut 12 ani și Românii din Val d'Arsa (Valea arșă) așteaptă încă școlă. Autoritatea politică, spre a nu face neplăcere Slavilor, cari s'au opus întemeierii unei școle române — prin lucrări făcute la fața locului, profitând de neșperiența acestor ômeni și basându-se pe ultima statistică oficială, i-au făcut să trecă de Croați.

Din câte am spus reiese cât se poate de ușor lipsa de basă a unei astfel de informațiuni.

Românii din Istria locuiesc în două regiuni deosebite. Cei mai numeroși sunt cei din Istria subalpină și locuiesc în șese sate sub Monte Maggiore. Ceilalți își au cuibul în satul Jeane (pronunțat de ei: Jaiănu) în Istria muntășă. Eu voi trata astăzi numai despre cei dintâi, cari ocupă teritoriul dela piciorul lui Monte Maggiore, cunoscut în de comun sub numele de Românii din Val d'Arsa — fiind-că am avut ocaziune să-i cunosc din apropiere, să le studiez comuna, să constat în persoană posibilitatea de a înființa prin ei o școlă română.

Despre originea Românilor din Istria nu există notițe istorice sigure. Se poate într'altelă fără ori ce esitare combate părerea esprima de d-rul Laginja în ședința din 3 Octomvrie 1888, care fără umbră de basă, cu îndatinarea-i îndrăsnită s'a iscusit de a judeca, că sunt de Dumneșcu șoie ce naționalitate de dinaintea legiunilor romane de origine latină. Deja faptul, că Românii din Istria vorbesc o limbă comună celorlalți Români, cari locuiesc în țări atât de departate, arată că ei nu sunt autoctoni, că nu se derivă din romanizarea țerei noastre. După studiile făcute în anii din urmă e clar, că Românii au venit în Istria ca coloniști din valea de jos a Dunării, în secolul al XIV-lea.

O afirmă acesta Miklosich, fost profesor la universitatea din Viena, care și-a desvilit probele pe cale științifică în două opuri; ér Ascoli, în studiile critice, ajuns aproape de aceste conclusioni.

Pentru cel-ce se interesază de limba vorbită de Românii din Istria, trebuie să amintim înainte de toate, că cunoscem trei dialecte deosebite române: pe cel dacoromân (românismul dela nord), vorbit în Transilvania, în Banat și în Bucovina; pe cel macedo-român (rom. meridional) propriu Românilor din Macedonia, din Grecia și din Albania; și în fine pe cel istro-român (rom. occidental) întrebuințat în Istria subalpină

în șese state și în Istria alpină, la Jaiănu. Aceste trei dialecte au nise caractere particulare, ce deosebesc pe unul de altul; de aci întelnim înrudirea dintre dialectul istri-an cu cel din valea Dunării.

D-rul Laginja în ședința amintită a susținut pôte din nesciință și probabil din rea credință, că populațiunea actuală nu se pôte numi română, că elementele culturale sunt slave și că se folosesc cuvinte slave pentru a indica Dumneșoarea, precum și toate utensiile și obiectele pentru economia casnică și rurală. Acesta în mare parte e fals, ér restul esagerat.

Românii din Val d'Arsa numesc pe Dumneșcu — Domnu; apoi în salutare dio: Domnu cu voi, Domnu cu tire; spun, rugă — a se ruga, bassetica — biserică, dracu, vipt, vir — vin, veriss — venin, lapte, carne, sare, pera — pâinea, lara — lăna, avlatu — aluatul, zere — țese, cerne, măcira — macina, paste — paște, semira — samăna, lingura, ciaptir — piepten, furca de tors, frassir — frasin, cadăra — căldărea, secură, spiru — spinul, gaglira — găina, capra, bou, callu pira — ôia, passere, mugliera — muierea, nunze — nuntă, sora, socru, oste — ôste, limba noastră și altele.

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

București, 9 Septemvrie. Guvernul român a adresat chiar ieri (Sâmbătă) cabinetelor europene o notă, prin care le atrage atențiunea asupra armării fortărețelor bulgare situate la ștermul Dunării, armare, care, se știe, e e contrară stipulațiunilor tratatului de la Berlin.

Londra, 9 Septemvrie. După o telegramă a lordului Roberts, generalii Dundonald și Brocklehurst au ocupat Joi Lydenburgul. Burii s'au retras parte spre nord, parte spre est, după-ce și-au trimis tunurile și proviziunile la Krugersdorp.

Pretoria, 9 Septemvrie. Se anunță, că generalul Dewett s'a unit cu Theron din sus de Johannesburg și țin ocupate înălțimile spre sud de Johannesburg. O mare armată englesă a fost trimisă, ca să-i urmărească.

DIVERSE.

O statistică a visurilor. Cine visază mai des în timpul somnului bine înțeles? Femeile, sêu bărbații? Etă o întrebare psihofisiologică, pe care și-a pus'o un doctor din Viena, specialist în acest soi de problemă cerebrale, și etă răspunsul, pe care l'a publicat el, în această privință, într'o revistă științifică austriacă: 13 bărbați dintr'o sută, contra a 33 femei dintr'o sută, visază totdeauna în timpul somnului. Numărul bărbaților, cari visază mai des, e de 27 la sută, numărul femeilor însă atinge 45 la sută. În mod general, se pôte dice, că sexul slab are de două-ori mai multă pornire spre visuri, decât cel tare. Nouă persoane la sută nu visază de loc și 14 la sută nu visază decât rar. Mai toate visele noastre — în realitate 3 sferturi din ele — ne sunt sugerate mai mult sêu mai puțin de-a dreptul din întemplerile vieții noastre de toate zilele.

Literatură.

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasa scriere economică a d-lui I. St. Furtuna, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privește o bună gospodărie, începând dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă puș de găină, găscă, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscință de cauză și foarte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu 2 cor. (plus 10 bani porto.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mureșianu.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Cărți cu prețuri reduse.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră, Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii* de Veronica Micu, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. în loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e și ori cu semnă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de M. C. Sușu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din Bucuresci. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de F. M. Stoescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *Vrei să te iubescă bărbatul?* Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Ideii fundamentale în economia politică de Ioan Socaciu, vechiu profesor la școlile com. r. din Brașov. Prețul 65 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 40 cr. (+ 3 cr. porto.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupone etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din Contabilitatea duală de I. C. Panțu, prof. la școala comer. superioară din loc. Tracteză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, poți ori și cine să învețe ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea duală, de I. C. Panțu. Această nouă broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.10
Renta de corone ung. 4%	90.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142.—
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	116.80
Losuri din 1860.	132.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.96
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	685.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	666.50
Napoleonori	19.30
Mărci imperiale	118.20
London vista.	242.05
Paris vista	96.25
Rente de corone austr. 4%	97.90
Note italiene	90.50

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.06	Vënd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.86
Napoleonori. Cump.	19.26	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.71	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

In Pensionatul concesionat KONOPASEK, Brasov

se primesc cu prețuri moderate eleve atât interne cât și externe pentru instrucțiune în științe, musică, limbă și lucruri de mână.

— Programe se dau gratis. —
1079.3—3.

La FILIALA ALBINA Brașov se află de vëndare un MOTOR de benzin (putere 16 cai), Presse de fân, Mușamale, cântare și saci.

Subscrisul recomandă onor. P. T. public

ATELIERUL séu de CROITORIE

bine asortat, cu stofe diferite fine și calitate bună, pentru haine bărbătesci.

Asigur pe onor. public a-l servi după cele mai nouă rece-rițe ale modei, solid, la timp și cu prețuri moderate.

Comandele a se adresa la

George Bucă
croitor bărbătesc
Brașov (Strada Orfanilor Nr. 5.)

**TRAGEREA ULTIMĂ
a Loteriei de clasă ungară**

începe în 12 Sept. și durează până în 10 Octob.

30,000 numere cu 9.550.000 câștiguri.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos:

1.000,000 (un milion) **Coróne**
Premia 600,000 (șese sute de mii) coróne.

Alte câștiguri principale:

400,000	Coróne
200,000	”
100,000	”
60,000	”
40,000	”
2 à 30 000	”
3 à 20,000	”
20 à 10,000	”
Câștigul cel mai mic	200

Prețul losurilor:

Un los întreg 160 coróne, o jumătate 80 coróne,
Un sfert 40 ” o optime 20 ”
și se pot căpeta în marea alegere la

Jacob L. Adler & Fratele
societate de bancă în comandită.
BRAȘOV.

1069,5—5

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
- CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
- ANUNȚURĂ.

- REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.
- BILANȚURĂ.
Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Covortze, în tola mărimca.
- TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĂ
și RESTAURANTE.
- PREȚURĂ-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați sé binevoiască a arăta în deosebă, când voiesc ca espedarea sé li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou sé binevoiască a scrie adresa lámurit și sé arate și posta ultimă. Administraț. „Gaz. Trans.“